

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 51

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1460 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Teklif Metni	8
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	8
• Anlaşma Metni	9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 401325 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

19/12/2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1460)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması" 9 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütakabiliyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınabilmesi amacıyla imzalanan söz konusu Anlaşma yürürlüğe girdiğinde;

a) Her iki akit taraf mevzuatına tabi olanlar sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri bakımından eşit işlem göreceklidir.

b) Tarafların mevzuatında öngörülen sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılması için, akit taraf devletlerde geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi mümkün olacaktır.

c) Çalışanların hangi ülke mevzuatına tabi olacağı tespit edilecek ve bu sayede çifte prim ödenmesi önlenecektir.

ç) Geçici görevli olarak diğer akit tarafta hizmet akdi ile veya kendi nam ve hesabına çalışanların, diplomatik misyon mensuplarının ve devlet hizmeti görmek üzere diğer akit taraf ülkesinde bulunanların tabi olacağı sosyal güvenlik mevzuatı belirlenecek ve böylece mükerrer sigortalılık önlenecektir.

d) Aylık veya gelir almakta iken diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet edenlerin aylık ve gelirleri yeni ikamet yerinde de ödenecektir.

e) Her iki taraf yetkili makam ve kurumları sosyal güvenlik alanında birbirlerine her türlü yardımı sağlayacak, gereken kolaylığı gösterecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-155545

19 Aralık 2018

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9 Nisan 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

21/2/2019

Esas No: 2/1460

Karar No: 26

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 19/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/1460 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 20/02/2019 tarihli 6’ncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; tarafların mevzuatında öngörülen sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılması için taraf devletlerde geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesinin, çifte prim ödenmesinin önlenmesinin, aylık veya gelir almakta iken taraf devletlerde ikamet edenlerin aylık ve gelirlerinin yeni ikamet yerinde ödenebilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Anlaşma ile her iki akit taraf mevzuatına tabi olanların sosyal güvenlik haklarının müteakabiliyet esasları çerçevesinde korunmasının ve güvence altına alınmasının amaçlandığı,

Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle her iki akit taraf mevzuatına tabi olanların sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri bakımından eşit işlem görmeye başlayacağı,

Anlaşma ile tarafların mevzuatında öngörülen sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılması için akit taraf devletlerde geçen sigortalı hizmet sürelerinin birleştirilmesinin mümkün olacağı ve çalışanların hangi ülke mevzuatına tabi olacağının tespit edilerek bu sayede çifte prim ödenmesinin önüne geçileceği,

Her iki ülkede geçici görevli olarak çalışanların da iş kazası, meslek hastalığı sigortası ve uzun vade sigortalılığı kapsamında müteakabiliyet esasları çerçevesinde sigortalı sayılacakları,

Anlaşmanın Kırgızistan’daki iç hukuk onay sürecinin 29 Ocak 2019 tarihinde tamamlandığı, ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Asuman Erdoğan</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Ahmet Haluk Koç</i> Ankara	Üye <i>Aydın Adnan Sezgin</i> Aydın	Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul
Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul	Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul	Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük
	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	Üye <i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i> Kocaeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 9 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

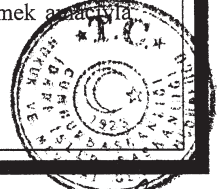
MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KIRGIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır.) sosyal güvenlik alanında ilişkileri düzenlemek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır.

I. BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Terimlerin Tanımı

- (1) Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:
- a) **Ülke:**
Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti,
Kırgız Cumhuriyeti bakımından, Kırgız Cumhuriyeti,
 - b) **Mevzuat:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen sosyal güvenlik rejimleri ile ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer düzenlemeler,
 - c) **Yetkili Makam:**
Türkiye Cumhuriyeti bakımından;
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

Kırgız Cumhuriyeti bakımından;
Sosyal Fon ile Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı,
 - d) **Yetkili Kurum:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın uygulamasından sorumlu kurum veya kurumlar,
 - e) **Sigortalı:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın uygulandığı veya uygulanmış olduğu kişi,
 - f) **Sigortalılık Süresi:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuata göre sigorta primi ödenmiş veya ödenmiş sayılan süre,
 - g) **Aylıklar ve Yardımlar:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesi kapsamında verilen tüm aylıklar ile diğer nakdi yardımlar,
 - h) **İkamet:** Akit Tarafların mevzuatında tanımlanan veya kabul edilen sürekli ikamet,
 - i) **Bulunma:** Akit Tarafların mevzuatında tanımlanan veya kabul edilen geçici ikamet,
 - j) **Aile Bireyi:** Akit Tarafların mevzuatına göre aile bireyi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kişiler,

- k) **Geride Kalanlar:** Akit Tarafların mevzuatına göre hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kişiler,
- l) **Yararlanıcı:** Akit tarafların mevzuatına göre aylık ve yardımlara hak kazanan kişi.
- (2) Bu Anlaşmada tanımlanmayan her bir terim, Akit Tarafların mevzuatında hangi anlamda kullanılmış ise o anlamı ifade eder.

Madde 2
Maddi Uygulama Alanı

(1) Bu Anlaşma, her iki Akit Tarafın sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin aşağıda belirtilen hususlardaki düzenlemelerini kapsar:

A. Türkiye Cumhuriyeti bakımından;

- a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortaları,
- b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası, meslek hastalığı ve analık sigortaları,
- c) Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları.

B. Kırgız Cumhuriyeti bakımından;

- a) Yaşlılık sigortası aylığı, malullük sigortası aylığı ve ölüm sigortası aylığı,
- b) Aylık birikimlerinden yapılan ödemeler,
- c) Geçici iş göremezlik ve analık yardımları,
- d) İlgili kişiye veya bu kişinin ölümü halinde ödemeleri almaya hak kazanan kişilere verilen iş kazası ve meslek hastalıkları yardımları,
- e) Cenaze yardımları.

(2) Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuat yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.

(3) Bu Anlaşmanın yeni bir sosyal güvenlik rejimine veya yeni bir sosyal sigorta koluna dair mevzuata uygulanması, Akit Taraflar arasında bu amaçla yeni bir anlaşma imzalanması yolu ile gerçekleştirilir.

Madde 3 **Kişisel Uygulama Alanı**

Bu Anlaşma hükümleri, aksine bir hüküm bulunmadıkça Akit Tarafların her birinin mevzuatına tabi olan veya evvelce tabi olmuş bulunan kişilere ve bunların aile bireyleri ile geride kalanlarına uygulanır.

Madde 4 **İşlem Eşitliği**

Akit Taraflardan birinin sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasında, bu Anlaşmanın 3 üncü maddesinde belirtilen diğer Akit Taraf kişileri, birinci Akit Taraf kişileri ile aynı hak ve yükümlülöklere sahiptirler.

Madde 5 **Aylıkların İhracı**

(1) Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça ödemeden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına göre hak kazanılan 2 nci madde kapsamındaki aylıklar, bu Anlaşmanın 3 üncü maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Taraf ta ikamet etmeleri halinde de herhangi bir transfer masrafı kesilmeksizin aynen ödenir. Sigortalının üçüncü bir ülkede ikamet etmesi halinde her bir Akit Taraf, aylıkları kendi mevzuatına göre öder.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası hükümleri, daimi ikamet koşuluna bağılı olarak yapılan ödemelere uygulanmaz.

Madde 6 **Aylıkların ve Yardımların Azaltılması, Durdurulması ve İptali**

(1) Akit Taraflardan birinde meydana gelen bir durum, diğer Akit Taraf mevzuatına göre aylık veya yardımın bağlanmasını ve ödenmesini etkiliyorsa, bu Akit Taraf bu durumu kendi ülkesinde meydana gelmiş gibi dikkate alır.

(2) Akit Taraflardan birinin mevzuatı kapsamında aylığın veya yardımın tahsis edilmesi veya bu aylığın veya yardımın ödenmesi, sigortalıya aynı zamanda diğer Akit Taraf mevzuatı kapsamında, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen aynı veya farklı türde bir aylık veya yardımın tahsis edilmesi veya ödenmesi hakkını etkilemez.

II. BÖLÜM UYGULANACAK MEVZUATA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 7 Genel Hükümler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça,

- a) Bu Anlaşma kapsamına giren sigortalı kişiler, ücretli ve/veya bağımsız çalıştıkları Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- b) Her iki Akit Tarafta aynı anda ücretli ve/veya bağımsız çalışan sigortalılar;
 1. Yaşlılık, malullük ve ölüm sigortaları bakımından sadece daimi ikamet ettikleri Akit Taraf mevzuatına,
 2. İş kazası, meslek hastalığı, geçici iş göremezlik, analık sigortaları bakımından ise her iki Akit Taraf mevzuatına,

tabi olurlar.

Madde 8 Geçici Görevlendirme

(1) Akit Taraflardan birinin ülkesinde istihdam edilen kişi, işvereni tarafından belirli bir işin ifası için diğer Akit Tarafa görevli olarak gönderilirse, bu kimse aynı işverenin ücretli çalışanı sıfatını koruduğu takdirde, 24 ayı geçmemek koşulu ile birinci Akit Taraf mevzuatına tabi olmaya devam eder.

(2) Akit Taraflardan birinin ülkesinde bir mesleki faaliyet icra eden bağımsız çalışan, faaliyetini geçici olarak diğer Akit Tarafa gerçekleştirmek amacı ile bu devlete gittiği takdirde, 24 aya kadar birinci Akit Tarafın mevzuatına tabi olmaya devam eder.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki süreler her iki Akit Tarafın yetkili makam veya yetkili kurumlarının önceden onayının alınması şartıyla toplam 60 aya kadar uzatılabilir.

Madde 9

Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli

- (1) Merkezi bir Akit Tarafında bulunan ve kendi adına veya başkası hesabına karayolu, demiryolu, havayolu ya da denizyolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan bir işyerinin dolaşan veya sefer yapan personelinden olan sigortalı kişi, işyeri merkezinin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) İşyeri merkezinin bulunduğu Akit Taraf dışındaki diğer Akit Taraf ülkesinde bulunan şube veya daimi temsilcilikte istihdam edilen sigortalı kişi, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 10

Gemi Mürettebatı ve Gemide Çalışanlar

- (1) Akit Taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemide çalışan sigortalı kişi, bu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Akit Taraflardan birinin limanında veya karasularında istihdam edilen ve gemi mürettebatından olmayan sigortalı kişi, diğer Akit Tarafın bayrağını taşıyan bir geminin yükleme, boşaltma veya tamir işlerinde çalışır ya da bu işlere nezaret ederse, bu kişi hakkında liman veya karasularının bulunduğu Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.
- (3) Akit Taraflardan birinin bayrağını taşıyan bir gemide faaliyet icra eden ve bu faaliyet için kendisine işyeri merkezi veya ikametgâhı diğer Akit Tarafında bulunan bir müessese veya kimse tarafından ücret ödenen kişi, ikinci Akit Tarafın mevzuatına o Akit Tarafın ülkesinde ikamet ediyorsa tabi olur; ücreti ödeyen müessese veya kimse anılan mevzuatın uygulanmasında işveren sayılır.

Madde 11

Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri

- (1) Akit Taraflardan birinin diplomatik misyon veya konsolosluk mensupları ile bunların özel hizmetlerinde çalışmak üzere diğer Akit Tarafa gönderilenler, gönderen Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Diplomatik misyon veya konsolosluklarda çalışmak üzere mahallinden istihdam edilenler, ikamet edilen Akit Tarafın mevzuatına tabi olur. Ancak, bu kişiler istihdam eden Akit Tarafın vatandaşları iseler, işe alındıkları tarihi takip eden üç ay içerisinde istihdam eden Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasını tercih edebilir.

Madde 12
İstisnalar

Akit Tarafların yetkili makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 7 ilâ 11 inci maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilir.

III. BÖLÜM
ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM
İŞ KAZASI, MESLEK HASTALIĞI,
GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK, ANALIK, CENAZE YARDIMI

Madde 13
İş Kazası, Meslek Hastalığı, Geçici İş Göremezlik ve Analık Ödenekleri

- (1) İş kazası, meslek hastalığı, geçici iş göremezlik ve analık ödeneğine hak kazanılmasında ve bu ödeneklerin tutarının belirlenmesinde, ilgilinin ücretli veya bağımsız çalıştığı Akit Taraf mevzuatı uygulanır ve ilgilinin yalnızca ücretli veya bağımsız çalıştığı Akit Taraf ülkesinde geçirdiği süreler dikkate alınır.
- (2) Aynı anda her iki Akit Taraf ta ücretli ve/veya bağımsız çalışmakta olanlar bakımından vakanın meydana geldiği Akit Taraf mevzuatı uygulanır.
- (3) Türk mevzuatının uygulanması bakımından, bu Anlaşmada “geçen geçici iş göremezlik ödenekleri” tabiri, hastalık halinde sağlanan geçici iş göremezlik ödeneklerini de kapsar.

Madde 14
Cenaze Yardımı

Cenaze yardımı, her bir Akit Taraf ın kendi mevzuatına göre yapılır ve ilgilinin yalnızca ücretli veya bağımsız çalıştığı Akit Taraf ülkesinde geçirdiği süreler dikkate alınır.

2. KISIM YAŞLILIK, MALULLÜK VE ÖLÜM

Madde 15 Aylık Hakkının Belirlenmesi

- (1) Her bir Akit Taraf, aylık hakkını kendi mevzuatında geçen sigortalılık süresini esas alarak belirler. Aylık, aylığı bağlayan Akit Tarafın mevzuatında öngörülen şart ve usullere göre bağlanır.
- (2) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre geçen sigortalılık süreleri aylık hakkının belirlenmesinde yeterli değilse, diğer Akit Tarafın mevzuatında geçen sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak koşuluyla dikkate alınır.
- (3) Bu maddenin ikinci fıkrasının uygulanması sonucu sigortalının aylığa hak kazanamadığı durumlarda her bir Akit Taraf, kendi ülkesinde geçen sigortalılık sürelerini, bu Akit Tarafın sosyal güvenlik anlaşması imzaladığı üçüncü ülkede geçen sigortalılık süreleriyle birleştirir; ancak, çakışan sigortalılık süreleri dikkate alınmaz.
- (4) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre belirli bir özellikte, belirli bir pozisyonda ya da belirli çalışma koşullarında ve organizasyonlarda çalışma açısından aylık hakkının belirlenmesinde, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre kazanılmış benzer süreler, ilk Akit Tarafın mevzuatına göre çalışma süreleriyle birleştirilmez. Bu süreler genel rejim kapsamında sigortalılık süresi olarak dikkate alınır.
- (5) Türkiye Cumhuriyeti bakımından sigortalılık sürelerinin tespitinde bir ay 30 gün, bir yıl 360 gün olarak kabul edilir.

Madde 16 Bir Yıldan Az Sigortalılık Süresi

- (1) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı 12 aydan az ise, bu mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı aylık hakkı bulunması durumu hariç, aylık bağlanmaz.
- (2) Diğer Akit Tarafın yetkili kurumu, aylık hakkının kazanılması ve tutarının belirlenmesinde, birinci fıkrada geçen süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 17
Aylıkların Hesaplanması

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre aylıklardan yararlanma hakkı, bu Anlaşmanın 15 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraya hükümleri uygulanmaksızın kazanılıyorsa, bu Akit Tarafın yetkili kurumu, ödenmesi gereken aylık miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate almak suretiyle belirler.

(2) İlgili kişi, bu Anlaşmanın 15 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraya hükümlerinin uygulanması suretiyle aylıklara hak kazanıyor ise aylık hesabı, Akit Tarafların mevzuatına göre aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yapılır:

a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından;

Yetkili kurum, her iki Akit Tarafa, gerektiği takdirde sosyal güvenlik anlaşması imzalanan üçüncü ülkelerde geçen sigortalılık sürelerini, kendi mevzuatına göre geçmiş gibi değerlendirerek teorik miktarı hesaplar. Aylığın gerçek miktarını ise, kendi mevzuatında geçen sürenin toplam süreye oranını, teorik miktarla çarpmak suretiyle bulur. Yetkili kurum, aylığın hesabında sadece kendi mevzuatına göre elde edilen kazançları veya ödenen primleri dikkate alır.

b) Kırgız Cumhuriyeti bakımından;

Yetkili kurum, aylıkları, sadece kendi mevzuatına göre elde edilen kazançları ve/veya ödenen primleri dikkate alarak hesaplar.

(3) Aylığın tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı olarak belirleniyorsa yetkili kurum, varsa diğer Akit Tarafa ikamet eden aile bireylerini de dikkate alır.

IV. BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 18
İdari Önlemler ve İşbirliği Usulleri

(1) Akit Tarafların yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yapar.

(2) Akit Tarafların yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verir ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatında yapılan değişiklikleri bildirir.

(3) Akit Tarafların yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere irtibat kurumları belirler.

(4) Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin her sorun için Akit Tarafların yetkili makamları ve kurumları, sanki bu sorunlar kendi ulusal yasalarını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olur. Bu idari yardımlaşma ücretsiz yapılıır.

(5) Diğer Akit Tarafıta ikamet eden sigortalının tıbbi kontrol muayenesi, ilk Akit Tarafın yetkili kurumunun talebi üzerine, diğer Akit Taraf yetkili kurumunun usullerine göre yapılır. Muayene masrafları, sigortalı tarafından karşılanır.

Madde 19

Kişisel Verilerin Korunması

(1) Bir Akit Tarafın mevzuatında aksi belirtilmediği sürece, Akit Tarafların yetkili makam, yetkili kurum veya irtibat kurumları, bu Anlaşmanın ve Anlaşmayla ilgili mevzuatın uygulanması amacıyla kişisel verileri birbirleri ile paylaşırlar.

(2) Bu Anlaşma kapsamında paylaşılan kişisel veriler, gizlilik değeri taşıır ve sadece bu Anlaşmanın ve onun tatbik edildiği mevzuatın uygulanmasında kullanılır. Diğer Akit Taraf kendisine iletilen bilgileri ifşa edemez.

Madde 20

Diplomatik Temsilciliklerin Yetkisi

Bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik olarak Akit Tarafların diplomatik temsilcileri ve konsolosluk yetkilileri, kendi ülkelerinin vatandaşı olan yararlanıcıların menfaatlerini korumaya yönelik işlemler için diğer Akit Taraf yetkili kurumlarına ve irtibat kurumlarına doğrudan başvurabilir ve vekâletname olmaksızın bunları temsil edebilir.

Madde 21

Resmi Dillerin Kullanılması

(1) Bu Anlaşmanın uygulanmasında Akit Tarafların yetkili makamları kurumları, kendi resmi dillerinden birinde ve/veya İngilizce dilinde haberleşirler.

(2) Bir talep veya belge, diğ er Akit Tarafın resmi dillerinden biri ile ve/veya İngilizce yazılmış olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 22
Giderlerden ve Tasdikten Bağışıklık

- (1) Akit Tarafların kendi mevzuatında yer alan vergi, resim veya harçlara ilişkin herhangi bir istisna, muafiyet veya indirim, bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla diğ er Akit Taraf ta düzenlenmiş belge veya bildirimlere de uygulanır.
- (2) Bir Akit Tarafın resmi makamlarınca düzenlenmiş belge veya bildirimlerin, diğ er Akit Taraf ta ayrıca onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 23
Yazılı Taleplerin Verilmesi

- (1) Bu Anlaşma kapsamında Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca Akit Taraflardan birinin yetkili makamına, yetkili kurumuna veya irtibat kurumuna yapılan başvurular, itirazlar veya verilen beyannameler, diğ er Akit Tarafın yetkili makamına, yetkili kurumuna veya irtibat kurumuna yapılmış sayılır.
- (2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre bu Akit Tarafın yetkili makamına, yetkili kurumuna veya irtibat kurumuna yapılması gereken başvurular, itirazlar veya verilmesi gereken beyannameler, aynı süre içerisinde diğ er Akit Tarafın yetkili makam, yetkili kurum veya irtibat kurumuna verilebilir.
- (3) Bu maddenin 1 ve 2 nci fıkralarında belirtilen durumlarda yukarıda belirtilen kurumlar, başvuruları, beyannameleri veya itirazları diğ er Akit Tarafın yetkili kurumuna doğrudan veya irtibat kurumları aracılığıyla gecikmeksizin iletir.

Madde 24
Zararların Tazmini

- (1) Bir Akit Taraf, ikinci Akit Taraf ta meydana gelen bir zarardan dolayı aylık veya yardım sağlamış sa ve ikinci Akit Tarafın mevzuatı uyarınca işverene veya üçüncü kişilere karşı tazmin hakkı varsa, bu hak birinci Akit Tarafa geçer. Akit Taraflar, tazmin hakkı konusunda kendi mevzuatını uyguluyormuş gibi yardımlaşırlar.
- (2) Aynı zarardan dolayı her iki Akit Taraf için de tazmin hakkı doğuyorsa, işveren veya üçüncü kişi, tazminatı Akit Tarafların yetkili kurumlarından birine ödeyebilir. Akit Taraflar alınan tazminatı, ödedikleri yardımların oranına göre aralarında paylaşırırlar.

Madde 25
Yersiz Ödemelerin Geri Alınması

- (1) Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, yararlanıcıya yersiz bir ödeme yapmışsa, aynı yardımı sağlayan diğer Akit Tarafın yetkili kurumundan yersiz ödenen meblağın geri alınmasını talep edebilir.
- (2) Diğer Akit Tarafın yetkili kurumu, söz konusu yersiz ödemeyi, sanki kendisi tarafından yapılmış gibi, bu kimseye yapacağı ödemelerden mevzuatında öngörülen şartlar dâhilinde mahsup ederek, ilk Akit Tarafın yetkili kurumuna transfer eder.

Madde 26
Primlerin Tahsili

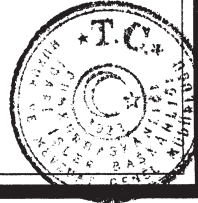
- (1) Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, diğer Akit Tarafıta ikamet eden kişinin prim borcunun ilgili kişiden tahsil edilmesini, o Akit Tarafın yetkili kurumundan talep eder.
- (2) Bu yetkili kurum, prim borcunun tutarını kendi alacağıymış gibi mevzuatında öngörülen yöntemlerle tahsil eder ve diğer Akit Taraf yetkili kurumuna transfer eder.

Madde 27
Ödemelerde Kullanılacak Para Birimi

- (1) Bu Anlaşma uyarınca yararlanıcılara yapılacak aylık ve yardımlara ilişkin ödemeler, ödemeyi yapan Akit Tarafın para birimi ile gerçekleştirilir.
- (2) Alacaklı Akit Taraf yetkili kurumu, yaptığı yersiz ödemeleri kendi para birimi cinsinden talep eder. Alacağı tahsil eden Akit Taraf yetkili kurumu ise söz konusu meblağı kendi para birimi ile tahsil ve transfer eder.

Madde 28
Anlaşmazlıkların Çözümlemesi

Bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlık, Akit Tarafların yetkili makamları veya yetkili kurumları arasında görüşmeler yoluyla çözümlenir.

V. BÖLÜM GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 29 Geçici Hükümler

- (1) Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.
- (2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde değerlendirilir.
- (3) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle doğan haklar, Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde talep edilirse, yürürlük tarihinden itibaren kazanılır. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde, talep tarihi esas alınır. Bu durumda ilgili Akit Tarafın mevzuatında yer alan zaman aşımına ilişkin hükümler uygulanmaz.

Madde 30 Anlaşmanın Tadili

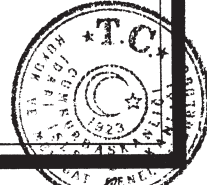
Bu Anlaşma, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, 33 üncü maddede belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

Madde 31 Anlaşmanın Süresi ve Feshi

Bu Anlaşma, süresiz olarak akdedilmiştir. Akit Taraflardan biri, diğer Akit Tarafa altı ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Madde 32 Kazanılmış Hakların Korunması

- (1) Bu Anlaşmanın feshi halinde, Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.
- (2) Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış aylık ve yardım haklarıyla ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Madde 33
Onay ve Yürürlük

Bu Anlaşma her iki Akit Tarafın ulusal mevzuatında öngörülen onay sürecine tabi olup, Akit Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alınıldığı tarihi izleyen üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Yukarıda yer alan hükümleri tasdiken, aşağıda belirtilen yetkili temsilciler bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, 9 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da Türkçe, Kırgızca, Rusça ve İngilizce dillerinde, her dört metin de aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

KIRGIZ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

JÜLİDE SARİEROĞLU
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK
BAKANI

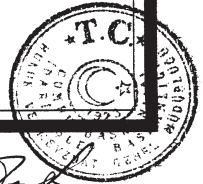

TENİZBEK ABZHAPAROV
SOSYAL FON
BAŞKANI

TBMM Basımevi - 2019